

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D2/1/A.D.-00/2
Karar Sayısı : 00-17/169-89
Toplantı Tarihi : 09.05.2000

Toplantıya Katılan

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU.

Üyeler : Dr. Kemal EROL (İkinci Başkan), Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, İsmet CANTÜRK, Mustafa PARLAK, A.Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER.

Toplantıya Katılmayan Üye: Nejdet KARACEHENNEM (izinli)

Taraflar

- **Şikayet Eden:** - Prestij Müzik Yapım San. ve Tic. Ltd. Şti. vekilleri
Av. İlhan GÜNDÜZ ve Av. H. Ufuk SITKI
Etiler, Nispetiye Cad., Yıldızçiçeği Sk., No:9, Beşiktaş/İSTANBUL
- **Şikayet Edilen:** - Star Televizyon Hizmetleri A.Ş.
Basınekspres Yolu, Star Sk., No:2, Güneşli/İSTANBUL
- Teleon Reklamcılık Filmcilik San. Tic. A.Ş.
Basınekspres Yolu, Star Sk., No:2, Güneşli/İSTANBUL

Dosya Konusu: **Star Televizyon Hizmetleri A.Ş. ve Teleon Reklamcılık Filmcilik San. Tic. A.Ş.'nin Star TV ve Kral TV'de yayınladıkları bazı programlara yönelik olarak Prestij Müzik Yapım San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin şikayeti.**

Raportörlerin Görüşü: Başvuru konusuna ilişkin bir önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığı.

Dosya Evreleri: Dosya konusu iddia ile Kurum kayıtlarına 11.11.1999 tarih, 3677 sayılı ile giren Prestij Müzik Yapım San. ve Tic. Ltd. Şti. vekilleri Av. İlhan GÜNDÜZ ve Av. H. Ufuk SITKI imzalı başvuru üzerine, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 55/1'inci maddesi uyarınca, Raportörler Ali DEMİRÖZ, Hakan Suat ÖLMEZ ve İbrahim AYDEMİR tarafından düzenlenen 05.03.2000 tarih, D2/1/A.D.-00/2 sayılı İlk İnceleme Raporu, 04.05.2000 tarih, REK.0.06.00.00/20 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul gündemine alınmıştır.

Şikayet dilekçesinde özetle:

1- Şikayet edilen şirketlerden Star Televizyon Hizmetleri A.Ş. kuruluşu olan Star TV ile Teleon Reklamcılık Filmcilik San. Tic. A.Ş. kuruluşu olan Kral TV'de 28.10.1999 tarihinden bu yana Prestij Müzik aleyhine planlı ve sistemli şekilde iftira ve karalama kampanyası yapıldığı,

2- Prestij Müzik şirketinin iflas ettiğine yönelik yapılan haberler dolayısı ile şirketin imajının olumsuz etkilendiği, İstanbul ve Anadolu'da faaliyette bulunan kaset satış depolarına isimsiz ve numarasız olarak gönderilen faks mesajlarında "alınan bir

kararla Prestij firmasına ait tüm video klipleri, cd ve kasetlerin artık Star TV, Kral TV ve radyolarda yayımlanmayacağı, uğrayacakları zararı görmeleri ve gerekli önlemleri almaları gerektiği" ifadeleriyle satış depolarına şirket yapımı kaset ve cd'leri satmama hususunda açıkça gözdağı verildiği,

3- Şikayet edilen şirketlerin ulusal yayın yapan televizyon kuruluşları olmaları, ülke geneline hitap etmeleri ve bu nitelikleriyle kamuoyu oluşturmadaki ağırlıkları göz önünde bulundurulduğunda, bu piyasadaki hakimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanılarak başka mal veya hizmet piyasasında olmasına rağmen bu piyasadaki rekabet koşullarını Prestij Müzik aleyhine bozmaya başlayan eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 6-d maddesine açık bir aykırılık oluşturduğu,

ifade edilerek, Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca ihlalden önceki durumun korunması, şikayet edilen şirketlerin yeni ihlallerden kaçınmaları hususunda karar oluşturulması ve yine Kanun'un 16'ncı maddesi uyarınca ilgililerin cezalandırılması talep edilmiştir.

Değerlendirme

1- Taraflar: Şikayette bulunan Prestij Müzik Yapım San. ve Tic. Ltd. Şti. müzik yayıncılığı piyasasında faaliyet gösteren bir şirkettir. Bünyesinde yer alan sanatçı topluluğu ile Türkiye'de müzik kaseti yapımcılığında önemli bir konumda bulunmaktadır. Dosya konusu olaylardan sonra , bölgesel yayın yapan bir televizyon kanalı işleten şirkete ortak olarak (CTV¹), bu kanalı MMC adında bir müzik kanalına dönüştürdükleri kamuoyuna yansımıştır.

Şikayet edilen Star Televizyon Hizmetleri A.Ş. ve Teleon Reklamcılık Filmcilik San. Tic. A.Ş. Uzan ailesinin kontrolünde bulunan Medya grubunun parçasıdır. Bilindiği gibi ülkemizdeki medya kuruluşlarında gazete, dergi, radyo ve televizyon yayıncılığı faaliyetlerini bir çatı altında toplamak eğilimi vardır. Star gazetesi, Star TV, Kral TV, Teleon TV ve Süper FM (radyo) bu grubun yayınlarıdır. Şikayetin konusunu ise Star TV ve Kral TV yayınları oluşturmaktadır.

2. İlgili Pazar:Şikayet eden ve edilen teşebbüsler farklı pazarlarda faaliyet göstermektedirler. Star TV ve Kral TV televizyon yayıncılığı alanında faaliyette olup Star TV haber, spor, magazin, çocuk, kadın, dizi, film, eğlence ve haber programları gibi çok farklı alanlarda yayın yapan bir televizyon kanalıdır. Kral TV ise tematik yayın yapan bir televizyon kanalıdır. Kral TV Türkçe video kliplerin yayınlandığı, yorum ve haberlerin yer aldığı bir müzik kanalıdır. Dolayısıyla, adigeçen iki televizyon kanalı farklı kitlelere hitap etmeyi amaçlamışlardır. Prestij Müzik ise yukarıda değinildiği gibi kaset, cd ve video klip yapımı faaliyetlerinde bulunan bir teşebbüstür.

Her ne kadar iki taraf arasında faaliyette oldukları pazarlar bakımından benzerlik yoksa da bu iki pazar birbiriyle etkileşim içindedir. Müzik yapımcıları, bir sanatçının kasetinin piyasaya sunulmasıyla birlikte promosyon dönemine girmektedirler. Bu dönemde, televizyon ve radyolarda bu parçaların yayınlanması ve

¹ Bu kanal MMC'ye dönüşmeden önce Ankara ili çevresinde bölgesel ve kablolu yayın yapmakta olup şu anda MMC aynı temelde yayınını sürdürmektedir.

tanıtılması, kasetin başarısı için önemli bir etkidir. Kral TV, bir müzik kanalı olarak sürekli bu tür kliplerin yayınlandığı bir kanal olması nedeniyle, müzik yapımcılarının reklam verdiği tanıtım araçlarının başında gelmektedir. Yapılan incelemede, müzik yapımcılarının özellikle bir kasetin piyasaya yeni çıktığı dönemde bu kasette yer alan çıkış parçalarına çekilen video klipleri ücret karşılığı yayınlattıkları öğrenilmiştir. Bu, promosyon sisteminin bir parçası olarak, bir anlamda piyasaya çıkan ürünün reklamının yapılması ve daha geniş kitlelere ulaşmasının bir aracıdır. Ayrıca kaset çıkaran sanatçılar, diğer televizyon kanallarının magazin, müzik eğlence, "talk show", sabah programlarına, hatta haber programlarına çıkarak ve radyolarda yayınlara katılarak kasetlerinin tanıtımını yapmaktadırlar.

Bu noktada başvurunun değerlendirilmesinde "televizyon reklam yeri" ve "müzik yayıncılığı" olmak üzere iki pazar ele alınabilir. Star TV ve Kral TV'nin farklı türde yayın yapmaları nedeniyle reklam yeri pazarı da farklılaşacaktır.

3- Tespitler: Şikayet başvurusunda bahsedilen konuların rekabet ihlali oluşturup oluşturmadığının tespiti için, öncelikle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümlerince yasaklanan faaliyetlerden olup olmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

Şikayet dilekçesinde bahsedilen ilk konu, Star TV ve Kral TV'de Prestij Müzik aleyhine sistemli ve planlı bir iftira ve karalama kampanyası yapıldığı iddiasıdır. Bu konuya ilişkin olarak dilekçe ekinde çeşitli tarihlerde Kral TV ve Star TV'de yayınlanan programların bant çözümleri de gönderilmiştir. Star TV ve Kral TV'de yayınlanan bu kasetlerde Prestij Müzik ile özellikle şirket ortağı olan M... K... aleyhine ve Prestij Müzik'in iflasın eşliğinde olduğuna dair haber ve konuşmalar yer almaktadır.

Şikayet dilekçesinde yer alan başka bir konu ise İstanbul ve Anadolu'da bulunan kaset satış depolarına çeşitli tarihlerde gönderilen numarasız ve isimsiz faks mesajlarıyla ilgilidir. Bu mesajlarda Prestij firmasına ait video klip, cd ve kasetlerin artık Star TV, Kral TV ve radyolarda yayınlanmayacağı belirtilerek, uğranabilecek zararlara karşı gerekli önlemleri almaları istenmektedir. Şikayet dilekçesinde bu depolara kasetleri ve cd'leri satmama hususunda gözdağı verildiği iddia edilmektedir.

Sonuç olarak dilekçede, yukarıda bahsedilen fiillerin bu televizyon kuruluşlarının ulusal yayın yapan televizyon kuruluşları olmaları ve kamuoyu oluşturmadaki ağırlıkları dikkate alındığında, ilgili piyasadaki hakim konumlarının getirdiği finansal ve teknolojik avantajlardan yararlanarak başka bir piyasadaki rekabet koşullarını Prestij Müzik aleyhine bozmaya başladıkları ve bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 6-d maddesine açık bir aykırılık oluşturulduğu iddia edilerek ilgililerin cezalandırılmaları talep edilmiştir.

Bilindiği gibi 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi, mal ve hizmet piyasalarında rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları, 6'ncı maddesi ise piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını yasaklamaktadır.

Şikayet konusu fiillerin aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer alan teşebbüslerin davranışlarından kaynaklanıyor olması nedeniyle Kanun'un 4'üncü maddesinin ihlali gibi bir durumun ortaya çıkmayacağı açıktır.

Kanun'un 6'ncı maddesinin ihlal ediliyor olması için birinci şart ise, bu fiili gerçekleştiren teşebbüsün ilgili ürün pazarında hakim durumda bulunmasıdır.

Şikayet edilen teşebbüslerden Star TV ve Kral TV farklı pazarlarda faaliyette bulunmaktadırlar. Genel nitelikli yayın yapan ulusal televizyon kanallarının çok sayıda olduğu, Star TV'nin hakim durumda olmadığı bilinmektedir.

Kral TV'nin ise ülke genelinde yayın yapan tek müzik kanalı olmasına rağmen hakim durumda olup olmadığının tespit edilmesinden önce, şikayete konu eylemlerin 4054 sayılı Kanun kapsamında olup olmadığının incelenmesi ve eğer Kanun'da yasaklanan fiiller mevcut ise ancak bu durumda hakim durum analizinin yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir. 6'ncı maddenin ihlal ediliyor olması için, yapılan davranışın bu maddede anılan ihlal şekillerinden birine uyması gereklidir. Şikayet dilekçesinde iddia edilen iftira, karalama, tehdit ya da bir şirketin ticari itibarını zedeleyecek haberler gibi fiillerin Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamına giren ve yasaklanan eylemlerden olmadığı, dolayısıyla 6'ncı madde anlamında bir "hakim durum" hali söz konusu olsa bile bu tür fiillerin "hakim durumun kötüye kullanılması" olarak yorumlanamayacağı düşünülmektedir. Anılan fiiller, Türk Ticaret Kanunu kapsamında "haksız rekabet" oluşturabilecek durumlardır. Bu nedenle, şikayet konusu fiillerin Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamına girmediği kanaatine ulaşılmıştır.

Bu noktada ayrıca şu hususun da belirtilmesi gerekir ki Kral TV'de Prestij Müzik kliplerinin yayınlanmaması, Kral TV'nin hakim durumda olması halinde 6'ncı maddenin ihlalini oluşturabilecektir. Ancak şikayet dilekçesinde, Kral TV'de kliplerin yayınlanmaması nedeniyle zarara uğradıklarından ya da talep etmelerine rağmen kliplerin yayınlanmadığından bahsedilmemektedir. Ayrıca Prestij Müzik avukatı ile Raportörlerce yapılan görüşmede, Prestij Müzik'in kliplerinin şikayet edilen kanallarda yayınlanması için herhangi bir talepte bulunmadıkları, ellerinde Prestij Müzik'in kliplerinin artık yayınlanmayacağına ilişkin Kral TV.'den herhangi bir ihtarname olmadığı, hatta tam tersi Prestij Müzik olarak Kral TV'ye bundan böyle Prestij Müzik kliplerini yayınlamamaları yönünde bir ihtarda buldukları da öğrenilmiştir. Dolayısıyla Kral TV'nin hakim durumda olduğunun tespiti halinde dahi, ihlal sayılabilecek bir durum bulunmamaktadır.

Sonuç: İlk İnceleme Raporu'nda yer verilen bilgi ve belgeler ile yukarıda özetlenen değerlendirmeler çerçevesinde, Star Televizyon Hizmetleri A.Ş. ve Teleon Reklamcılık Filmcilik San. Tic. A.Ş. aleyhine Prestij Müzik Yapım San. ve Tic. Ltd. Şti. vekilleri tarafından yapılan şikayete ilişkin olarak, şikayet edilen hususların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında olmaması nedeniyle, önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.